

Questions jointes de

- Mme Nathalie Muylle à la vice-première ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargée de Beliris et des Institutions culturelles fédérales, sur "la destruction des pochettes de sang des personnes souffrant d'hémochromatose"

- Mme Kattrin Jadin à la vice-première ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargée de Beliris et des Institutions culturelles fédérales, sur "le nombre élevé de poches de sang jetées chaque année"

- M. Luk Van Biesen à la vice-première ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargée de Beliris et des Institutions culturelles fédérales, sur "l'utilisation du sang des personnes atteintes d'hémochromatose"

- M. Manu Beuselinck à la vice-première ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargée de Beliris et des Institutions culturelles fédérales, sur "le don de sang à trop haute teneur en fer"

- Mme Rita De Bont à la vice-première ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargée de Beliris et des Institutions culturelles fédérales, sur "l'utilisation du sang de personnes souffrant d'hémochromatose"

- M. Franco Seminara à la vice-première ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargée de Beliris et des Institutions culturelles fédérales, sur "la non conservation des poches de sang sain prélevées sur des patients souffrant d'hémochromatose génétique"

Nathalie Muylle (CD&V):

Een paar weken geleden was er heel wat te doen over het vernietigen van 5 000 zakjes bloed op jaarbasis afgenomen bij mensen met hemochromatose, of de ijzerstapelingsziekte. Die ziekte is ons bekend. Patiënten moeten frequent bloed laten afnemen zodat het opgestapelde ijzer uit het lichaam kan worden verwijderd. Een advies van de Hoge Gezondheidsraad uit 2004 stelt dat het bloed niet kan worden gegeven aan mensen met chronische transfusienood omdat ze dan zelf kans krijgen op de ziekte en omdat de exclusiecriteria zoals geelzucht en leveraandoeningen bij die patiënten frequenter worden vastgesteld. Anderzijds kan dit bloed wel worden gebruikt in acute situaties omdat er aan de transfusie geen risico's verbonden zijn.

Een ander probleem is het feit dat de wet voorschrijft dat het geven van bloed een vrijwillige onbaatzuchtige donatie moet zijn. Dat is voor die patiënten niet zo. Zij geven bloed om medische, therapeutische redenen. Dat impliceert een wetswijziging.

Mevrouw de minister, hoe staat u tegenover dit probleem? Wij hebben enkel een advies van de Hoge Gezondheidsraad uit 2004. Bent u van plan om nieuwe adviezen te vragen, eventueel via de werkgroep Bloed en Bloedderivaten? Onderzoekt u de mogelijkheid om het bloed, zeker in acute gevallen, te kunnen inzetten?

Kattrin Jadin (MR):

Monsieur le président, madame la ministre, voilà près de deux mois, la presse s'est fait écho du fait qu'un nombre élevé de poches de sang, pourtant saines, partent dans les poubelles médicales parce que les patients n'entrent pas dans les conditions légales d'un don. Tel est le cas de l'hémochromatose génétique: il s'agit d'une maladie caractérisée par une hyper absorption de fer. Les patients qui en souffrent doivent procéder à des prises de sang régulières pour éliminer les excès de fer. Les poches ainsi constituées sont parfaitement utilisables pour des transfusions, puisqu'elles ne se caractérisent que par un taux de fer supérieur à la moyenne. Le problème réside dans la condition du don de sang, qui doit être volontaire et gratuit. Or les personnes qui doivent donner du sang pour raison médicale ne le font pas de manière volontaire; de plus, un profit y est attaché, car les saignées sont facturées. Madame la ministre, que pensez-vous de l'idée émise par la Croix-Rouge de combiner le don de sang et le traitement de la surcharge en fer, et ce sous certaines conditions?

Luk Van Biesen (Open Vld):

Mevrouw de minister, mijn vraag gaat uiteraard over dezelfde problematiek en is uitvoerig voorgesteld door mevrouw Muylle en mevrouw Jadin. Het gaat inderdaad over de patiënten die lijden aan de ziekte hemochromatose, met name het hoge ijzergehalte in het bloed. Ik heb een bijkomende vraag: komt er een nieuw advies van de Hoge Gezondheidsraad? Zo ja, wanneer? Wat is uw standpunt daaromtrent? Het is een beetje hilarisch dat er, enerzijds, inspanningen worden gedaan om voldoende bloed op te halen en dat men, anderzijds, moet constateren dat er meer dan 5 000 bloedzakjes per jaar gewoon weggegooid worden. Dat is het gevolg van een wet van juli 1994. De wetenschappelijke kennis inzake bloedanalyse is sindsdien sterk geëvolueerd.

Manu Beuselinx (N-VA):

Mevrouw de minister, ik zou graag willen zeggen dat ik een heel andere invalshoek heb, maar die heb ik dus niet. Het is vreemd dat bloed waarmee bijna of helemaal niets verkeerd is niet gebruikt kan worden voor donatie. Het belangrijkste argument van de Hoge Gezondheidsraad is dat het onbaatzuchtig moet worden gegeven. Die onbaatzuchtigheid vind ik nogal flou, als mensen bloed moeten afgeven dat legaal perfect in orde is. Bent u van plan initiatieven te nemen? Zo ja, dan zou ik die graag horen.

Rita De Bont (VB):

Mevrouw de minister, 5 000 zakjes "gezond bloed" gaan verloren in een periode dat er een grote nood aan bloed is. Is er een bezwaar tegen dat dit bloed gebruikt zou kunnen worden door de bloedbanken? Mevrouw Muylle heeft al enkele redenen aangehaald. Hoe wegen die door? Op welke voorwaarden kan er toch van het bloed gebruikgemaakt worden? Zouden die mensen automatisch als bloeddonoren kunnen worden beschouwd? Welke initiatieven moeten er worden genomen om dat bloed gemakkelijker ter beschikking te stellen? Bent u bereid initiatieven te nemen?

Minister Laurette Onkelinx:

Hemachromatosepatiënten mogen momenteel geen bloed geven, op basis van de bijlage bij de wet van 5 juli 1994 betreffende bloed en bloedderivaten van menselijke oorsprong, die de permanente uitsluitingscriteria voor de bloedgift omschrijft.

Le Conseil supérieur de la Santé prépare, à la lumière des nouvelles connaissances scientifiques, un avis sur le don du sang et sur les personnes qui sont porteuses du gène de l'hémochromatose. Cet avis sera disponible dans les prochains mois. Je ne dispose pas d'une date butoir mais je suivrai cela de très près. Je dois toutefois attendre cet avis avant de me prononcer.

Ik zal niet zeggen dat ik principieel geen tegenstander ben van de huidige situatie, maar ik merk wel op dat er geen enkel risico voor de veiligheid mag zijn: noch voor de donor, noch voor de ontvanger. Hemochromatose is een aandoening die een nauwkeurige medische opvolging vereist, met aandacht voor de ijzerreserves van de patiënt en voor eventuele orgaancomplicaties, zoals hart-, lever- en alveolesklier-aandoeningen. De veiligheid voor de donor moet dus in elk geval bewaakt worden. Het is voor mij van groot belang dat de gezondheidstoestand van hemochromatosepatiënten optimaal bewaakt en onderzocht wordt, ook als zij in de toekomst eventueel tot de bloedgift zouden worden toegelaten. Ik zal u uiteraard op de hoogte houden wanneer de HGR zijn advies heeft gegeven.

Nathalie Muylle (CD&V):

Mijnheer de voorzitter, ook bij ons komt de zorg voor de patiënt op de eerste plaats. Ik hoop dat het advies er snel komt, omdat ik denk dat er vandaag mogelijkheden zijn in acute situaties om daarmee iets te doen. Ik kijk dan ook uit naar het advies van de Hoge Gezondheidsraad.

Katrin Jadin (MR):

Monsieur le président, je m'associe à la réplique de Mme Muylle. Madame la ministre, je vous remercie pour cette réponse qui relève du bon sens. Il est bien d'assurer ainsi un suivi.

Luk Van Biesen (Open Vld):

Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik kijk uit naar het advies.

De **voorzitter**: Mijnheer Beuselinx, hebt u een andere invalshoek?

Manu Beuselinx (N-VA):

Mevrouw de minister, ik vind het zeer goed dat u een initiatief genomen hebt in samenwerking met de Hoge Gezondheidsraad. Volgens mij zijn er op dit moment al hemachromatosepatiënten zijn die bloed geven zonder te weten dat zij ziek zijn. Precies doordat zij regelmatig bloed geven zijn de ijzerwaarden in hun bloed genormaliseerd. Door de wet te wijzigen normaliseren wij volgens mij de huidige toestand, waar iedereen baat bij heeft.

Rita De Bont (VB):

Mijnheer de voorzitter, ik zal de andere invalshoek van de heer Beuselinx even aanvullen. Uiteraard moeten wij het advies afwachten. Ik hoop dat het er zo snel mogelijk komt. Ik begrijp echter niet waarom minister zich bekommert om de veiligheid van de donor. De donor moet sowieso bloed geven. Ik meen dat wij oog moeten hebben voor de veiligheid van de eventuele receptor van het bloed, om te verhinderen dat er problemen veroorzaakt worden door dat bloed.